

همایش علمی پژوهشی فقه و حقوق اسلامی

نهاد برگزار کننده همایش: موسسه قانون یار

((با حمایت معنوی مرکز علمی کاربردی سازمان همیاری شهرداری های استان اصفهان))

سردبیر علمی و مسئول برگزاری همایش: دکتر بهنام اسدی شماره مجوز: ۹۸/۷۸۸۶۴-۲۳۵۱
سال برگزاری همایش: ۱۳۹۸ شماره مقاله: ۱۱۹۵/۳۵۱ رده بندی کنگره: الف ۱۰۱/۲

نقش کمیته بین المللی صلیب سرخ در حمایت از مفقودین

دکتر غلامعلی قاسمی^۱

استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه قم

مریم شاکری فر

کارشناس ارشد حقوق بین الملل دانشگاه قم

چکیده

جنگ به عنوان یک پدیده مذموم، اختلالات اجتماعی و اجرایی خطرناکی را به همراه دارد. برای کاستن از این اختلالات و آثار سوء در صحنه بین المللی نظامی شکل گرفت به نام کمیته بین المللی صلیب سرخ که ایده تلطیف آثار جنگ را واقعیت بخشید زیرا این نهاد همواره در صدد ایجاد موازنه و آشتی میان مفهوم «ضرورت نظامی» و مفهوم «کرامت ذاتی انسان» است و از طرق مختلفی به اعمال این تعادل که هدف حقوق بشردوستانه نیز هست کمک می کند. تحول در وظایف و اختیارات کمیته بین المللی صلیب سرخ را در زمینه حقوق بین الملل می توان در قطعنامه ۷۷۱ (۱۹۹۲) شورای امنیت در مورد بوسنی و هرزگوین، ملاحظه نمود. حفظ واحد خانواده یک حق جهانی است و مورد حمایت قانون است. کمیته بین المللی صلیب سرخ هر آنچه می تواند برای پیوند دوباره ی افرادی که در نتیجه درگیری از یکدیگر جدا شده اند، انجام می دهد. خانواده های هزاران نفر از کسانی که به علت درگیری و خشونت گم شده اند، به علت شرایط سختی که از گم شدن افراد عزیزشان تجربه می کنند. افراد زیادی بدون

^۱ نویسنده مسئول

توجه به مرد یا زن، سن و سال، وابستگی سیاسی، ملیت، نژاد و یا وابستگی مذهبی و دینی دائماً در حال دریافت حمایت‌هایی از صلیب سرخ هستند که نیازهای روانشناسی و اقتصادی- اجتماعی‌شان را تأمین می‌کند. کمیته از تمامی امکانات موجود و تکنولوژی‌های روز برای کمک و حمایت از این افراد بهره جسته است و در جهت کاهش آلام مفقودین و خانواده‌های آنها موفق عمل کرده است اما فعالیت‌های این گونه نهادها بیش‌تر مربوط به زمانی است که افراد مفقود و یا ناپدید شده‌اند در واقع بعد از بروز این مشکل است اما متأسفانه، اقدامات کافی پیشگیرانه برای جلوگیری از ناپدید شدن و ارائه اطلاعات حیاتی در درگیری‌های اخیر صورت نگرفته است.

واژگان کلیدی: کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، مفقودین، پیام‌های سرخ، حقوق بین‌الملل بشردوستانه، مقررات عرفی

مقدمه

جنگ به عنوان یک پدیده مذموم، آثاری همچون گرسنگی، تخریب زیرساخت‌ها، نابودی مراعات، کشتزارها، آوارگی و بی‌خانمانی، جدا شدن اعضای خانواده‌ها از یکدیگر، مفقود شدن افراد و به طور کلی اختلالات اجتماعی و اجرایی خطرناکی را به همراه دارد. برای کاستن از این اختلالات و آثار سوء به تدریج در صحنه بین‌المللی نظامی شکل گرفت که توسط یک سویسی به نام هانری دونانت به تدریج شکل گرفت او در ابتدا دولت‌ها را برای ایجاد پاره‌ای از اصول بین‌المللی در قالب تصویب کنوانسیون غیرقابل نقض دعوت به عمل آورد و طی آن اقدام به حمایت حقوقی از مجروحان نظامی در صحنه نبرد نمود. در گام دوم او پیشنهاد ایجاد یک انجمن ملی را داد که وظیفه آن تهیه و آماده‌سازی لوازم و پرسنل مورد نیاز در زمان جنگ برای کمک به زخمیان و بیماران بود و خدمات بهداشتی ارتش را تقویت می‌نمود.